

ПРОЛЕТАРИИ ОТ ВСИЧКИ СТРАНИ, СЪЕДИНЯВАЙТЕ СЕ!

Борба

ВЕСТНИКЪТ
Е ОСНОВАН
ПРЕЗ 1943 Г.Орган на ОК на БКП, ОНС ВЕЛИКО
и ОК на Отечествения фронт ТЪРНОВО

Брой 93 Четвъртък, 7 август 1975 г.

(3677)

Год. XXXII

Цена 2 стотинки

ПЕТИЛЕТКАТА — ПРЕДСРОЧНО ПО ВСИЧКИ ПОКАЗАТЕЛИ!

16 предприятия, 27 цеха, над 100 бригади и близо 4000 първенци рапортуваха за предсрочно изпълнение на шестата петилетка

Този призив завладя колективите на предприятията от окръга още в първите дни на предконгресната 1975 г. В отговор на Обръщението на ЦК на БКП за превръщане на 1975 г. в година на най-високи трудови постижения за изпълнение на шестата петилетка работниците, селскостопанските труженици, колективите на базите за техническо развитие, опитните станции и научните институти от всички отрасли на материалната и духовната сфера приеха конкретни задължения и през изтеклите седем месеца ги изпълняват успешно.

Вече станаха известни резултатите от изпълнението на насрещния план по обем за седемте месеца на годината — 100,4 на сто. Произведената обща промишлена продукция се равнява на тази за цялата 1968 г. Само през юли т. г. е произведена в повече от същия месец на миналата година обща промишлена продукция за близо 11 милиона лева, а за седемте месеца — с повече от 40 милиона в сравнение със съответния период на миналата година. Шестнадесет предприятия, 27 цеха, над 100 бригади и близо 4000 първенци рапортуваха за предсрочно изпълнение на шестата петилетка.

Тези резултати са ярък израз на политическите и трудов подвиги, обхващали всички слоеве на населението от окръга в чест на Единнадесетия партиен конгрес. Под ръководството на партийните организации и комитетите по предприятията, села и градове навсякъде се чувствувала благодарността надпреварва всеки да изпълни образцово своите задачи. Знамето на първенството в предсрочното изпълнение на шестата петилетка издигнаха още през 1974 година мажоритските текстилни Анастасия Кожухарова, Ани Славчева, Йорданка Петкова, Маринка Бармова, Мария Кръстева, Мария Паршкова, Неда Балева, Пенка Ванева, Пенка Маринова, Стефка Иванова, Стефка Кулова и Хилда Григорова. Техните последователи към днешна дата приближават 4000! Шафетата на предсрочното изпълнение на петилетката през настоящата година поеха цели колективи — на Завода за инструментална екипировка в Долна Оряховица, на ф-ка „Деню Георги

ев“ и Завода за запаметяващи устройства и ф-ка „В. Левски“ — Велико Търново, Ремонтния завод на химическия комбинат „Свилоза“ и Стройрайона в Свищов, ТПК „Росица“ — Павликени и др.

С голям актив за изпълнението на плана през юли и седеммесечното са колективите на Завода за хартиени опаковки в Павликени, ЕТЗ „Янтра“ в Горна Оряховица, Завода за радиатори в Стражица, МЗ „Зара“ — Павликени, ДДЗ „Елба“ — Елена, за вод „Първи май“ — Полски Тръмбеш. Тези колективи задръжат изпълнението на натуралните показатели. За седемте месеца въпреки че от 26 наблюдавани натурални показатели са изпълнени 20, това не е достатъчно. Нужно е да се обрне изключително голямо внимание през следващите месеци на производството на изкуствени влакна, радио-приемници, шперплат и др.

На събранията и съвещанията за отчитане на резултатите от първото полугодие ясно бяха посочени причините за изоставането в отделни предприятия и по отделни показатели. Приети бяха съответните мероприятия, с изпълнението на които ще се преодолее изоставането. Гаранция за това е новият подвиг, който се чувствуваше в социалистическото съревнование в отговор на призива на колектива на завод „Найден Киров“ — Русе за най-пълно натоварване на производствените мощности, на видинските химични — за осъществяване програмите за модернизация и реконструкция със собствени сили. С голям интерес се посрещаша призивът на 11-те столични предприятия за предсрочно изпълнение на шестата петилетка. По предприятия и заводи сега се обсъждат конкретни отговори, които несъмнено ще дадат още по-голям размах на социалистическото съревнование за достойна среща на XI конгрес на БКП.

За укрепване на производствената дружба

Във вторник в Горна Оряховица се състоя среща на представители на всички транспортни предприятия от окръга, в която участваха и представители на Министертвото на транспорта. На нея бяха разглеждани резултатите от изпълнението на договора за социалистическо съвнование, взаимопомощ и производствена дружба, сключен между колективите в начало на годината.

Изтъкнато бе, че благодарение на съгласуваните усилия между железничари, авторатспортници и специалисти от „Транспед“ планът за първото полугодие бе преизпълнен. Укрепената производствена дружба спомогна много и за преизпълнението на плана за износ с 25 на сто, за обработката на 30 000 товари в повече от предвидените и за превоза на 167 000 пътника над плана.

Срещата бе откровен разговор за постиженията и слабостите във всекидневния живот на колективите. Особено голямо внимание бе обрнато на организацията на товаро-разто

варните процеси при условията на петдневната работна седмица и на необходимостта от още по-високи равнища на производствена дружба между транспортните организации — гаранция за преизпълнение на поставените задачи и на дадените обещания в чест на XI партиен конгрес.

Мария ШАЛАВЕРОВА

Дни на усилен труд

Усилен дни настанаха за хората от филиала на ДЗС — Сувата в Царевец. Третият път са окопани всички лозя, навреме ще бъдат прибраны фасулът и лукът. Трактористите от бригадата на Марин Паршев са в дежурство на надпревара в дълбоката ора. С най-добри резултати между тях са Паршев Павел и Мирон Ангелов, изпълняващи нормите си 120 на сто. Вече са почистили и над 50 т семена.

Хубави успехи постигнаха и житоводите. За седеммесечното е получен напалано 8000 кг прирост от агнетата, 16 000 кг от телетата и 4 т овце мляко. Най-голям принос за тези резултати имат телчарите Димитър Тодоров и Георги Пенков.

Захари АБАДЖИЕВ

КОЛЕКТИВИТЕ НА ПРОМИШЛЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ В ОКРЪГА ПРЕИЗПЪЛНИХА ПЛАНА ЗА СЕДЕМ МЕСЕЧИЕТО НАСРЕЩНИЯТ ПЛАН Е ИЗПЪЛНЕН ПО ОБЕМ 100,4 НА СТО. ПРОИЗВЕДЕНАТА ОБЩА ПРОМИШЛЕНА ПРОДУКЦИЯ СЕ РАВНЯВА НА ТАЗИ ЗА ЦЯЛАТА 1968 Г. САМО ПРЕЗ ЮНИ Е ПОСТИГНАТ РЪСТ 9,5 НА СТО И Е ПРОИЗВЕДЕНА В ПОВЕЧЕ ОТ СЪЩИЯ МЕСЕЦ НА МИНАЛАТА ГОДИНА ПРОДУКЦИЯ ЗА БЛИЗО 11 МИЛИОНА ЛЕВА, А ЗА СЕДЕМТЕ МЕСЕЦА — В ПОВЕЧЕ ОТ 40 МИЛИОНА ЛЕВА.

Бригадата с ръководител на смяна Николай Цонев от Завода за велпепе и амбалаж — Стражица редовно преизпълнява трудовите си норми и е в челните редици на предконгресното съревнование.

Снимка: Иван ДИМИТРОВ

Модернизация и реконструкция със собствени сили!

ПО ВЕРЕН ПЪТ

Постоянното обновяване на материално-техническата база — първостепенна задача на колектива на месокомбинат „Родопа“ ● Починът на видинци — изпитано средство за преизпълнение на плана, за повишаване на обществената производителност на труда.

През последните години реконструкцията и модернизацията на материално-техническата база без спира на производството се превърнаха в постоянна задача за колектива на месокомбинат „Родопа“ — В. Търново. По мнение на ръководството те са един от основните средства за бързо повишаване на обществената производителност на труда, за изпълнение и преизпълнение на постоянно растящите производствени задачи. И това схващане намира реално покритие в досегашната дейност на предприятието.

Отнасяно усиления бяха на смените към обновяване на производствените мощности в един от основните възли — кланичната.

Паралелно с това започна и модернизацията на цех „Месопереработка“. Макар че се предвижда в близко бъдеще да бъде изнесен на нова площадка и съоръжен по последна дума на техниката, постоянно растящите нужди на населението от повече и по-качествени месни продукти налагат отсегашно и в съществуващите помещения да се търсят най-ефективни пътища за увеличаване на производството.

Нов тласък в това отношение даде миналогодичният преглед на обществената производителност на труда. Бяха разработени 73 инженерно-икономически и организационно-технически мероприятия и 6 инженерни проекта. Главно със собствени сили продължи и изпълнението на план-програмата за реконструкция и модернизация на производството. След изтичане на първото полугодие колективът на предприятието се нареди сред най-добрите в окръга — всички задачи във връзка с обновяването и преустройството на материално-техническата база

бяха изпълнени. Специалистите и работниците взеха участие във всичко. Във Велико Търново освободените помещения от старата машинна зала бяха преустроени за пласмент — в хладилно отделение, монтиран бе нов асансьор за придвижване на готовата продукция, сменен бе режимът на охлаждане и отопляване в климатичната сушилна, монтирани бяха новите високопроизводителни машини за паке тирене на кайма и за напирване на пирожки (след определяне на цената им последните ще излязат на пазара). Усилено се реконструират и модернизират и цеховете в Свищов, Г. Оряховица, Павликени и Елена — главно със собствени сили.

Видинският почин бе посрещнат в предприятието с голямо удовлетворение. Неговото утвърждаване в национален мащаб вече регламентира използването на високоэффективните заеми и създава условия за още по-широко използване на творческата и трудова активност на специалистите и работниците за максимално използване на вътрешните резерви.

Предстоящите задачи не са малко: в Месокомбината ще бъдат доставени нови високопроизводителни машини: фрутер „Ласка“ за фино смилане на месото, вакуумплъначка „Робот“, клипс-машини (автомат), машина за обезкостване и др., чието монтиране се предвижда да стане изключително със собствени сили. Ето защо отсегашно се проучват документациите и перспективите, оформят се монтажните групи. Тази работа ще помогне на работниците по-отрано, още по време на пробните работи, да овладят тяхното управление и пътищата за отстраняване на евентуални повреди.

Ефектът от внедряването на инженерните проекти през първото полугодие се изчислява на 71 400 лева. Постигнати са значителни икономии и от преустройствата и монтажа на машините със собствени сили. Но най-важното е, че в резултат на обновяването на материално-техническата база предприятието редовно преизпълнява производствените си задачи, а обществената производителност на труда само през първото шестмесечие е нараснала с 4 на сто, като общо за месокомбината се е увеличила с над 203 000 лева.

Голям дял за своевременната реконструкция и модернизация на производството и за внедряването на новите по-високоэффективни технологии имат младите специалисти: инж. Михаил Киров, началник на отдел „Енергиен“, инж. Петър Минчев, началник на отдел „Механичен“, Иван Старицаев, началник на ремонтната работилница, електротехникът Владимир Ярославов, както и производствениците Иван Денев, Кирил Петков, Димитър Николов, Пенчо Пелтеков, Георги Минчев, Иван Каралев и много други. Под ръководството на заместник-директорите по техническите и производствените въпроси инж. Евгени Петров и инж. Веселин Филипов, в повечето случаи в извънработно време и в почивните дни те осъществяват и осъществяват обновяването на производството без спира на пряката работа. Свой принос в това голямо дело имат и отдел „Капитално строителство“ с началник Тодор Бенев, както и строителната група с бригадир Марин Стоев.

Верният път е намерен. И той води предприятието към все по-големи успехи.

Антон ТРУФЕВ

СНОЩИ ПО ТЕЛЕКСА ПРИЕХМЕ:

30 ГОДИНИ ОТ АТОМНАТА БОМБАРДИРОВКА НА ХИРОШИМА

ТОКИО, 6 август (БТА) — Япония отбелязва 30-та годишнина от атомната бомбардировка на Хиросима. Хвърлената на 6 август от американската авиация атомна бомба отне живота на всеки втори жител на 400-хилядния град Хиросима. Десетки хиляди пострадаха от изгарянията и радиоактивното облъчване.

По случай годишнината от атомната трагедия днес в

градския Парк на мира в Хиросима се състоя възпоменателна церемония, в която участваха 40 000 души. С едноминутно мълчание събрали се почетоха паметта на онези, които загинаха в огъня на атомния пожар. След това кметът на града прочете „Въззвание за мир“, в което призовава да не бъде допуснато да се повтори трагедията на Хиросима.

„БРАТСКО СЪТРУДНИЧЕСТВО И ТРАЙНА ДРУЖБА“

БУКУРЕЩ, 6 август (Кор. на БТА) — Днес се навършват 30 години от възстановяването на дипломатическите отношения между Румъния и Съветския съюз. По този повод днес органът на ЦК на РКП вестник „Скътетя“ и органът на Националния съвет на Фронта на социалистическото единство вестник „Ромъния либера“ поместват големи статии, в които изтъкват тази дата като „събитие от историческо значение в летописа на отношенията на дружба и солидарност между два народа“.

След като напомня, че репаваш фактор за неспирателно възходящото развитие на отношенията между Румъния и Съветския съюз са връзките на солидарност и другарско сътрудничество между

РКП и КПСС, партийният орган отбелязва, че в тази насока от особено значение са срещите и разговорите между партийните и държавни ръководители на двете страни.

В заключение органът на ЦК на РКП заявява, че „румънският народ, въодушевен от топли и дълбоки чувства на дружба и солидарност, изпраща на народите на Съветския съюз братски поздрав и горещи пожелания за нови величествени постижения в изграждането на комунизма и в борбата за мир, изразявайки същевременно убеждението, че отношенията на сътрудничество ще се развиват неспирателно в интерес на двата народа, на укрепването на социализма в световен мащаб, на мира в света“.

СТРОЕЖ НА ДРУЖБАТА

МОСКВА, 6 август (Кор. на БТА) — В Съветския съюз пристигнаха първите строителни групи от ГДР и Полша, които ще вземат участие в изграждането на газопровод от Оренбург до западната граница на СССР.

2750-километровият газопровод, сполучливо определен ка

то „Магистрала на дружбата“, ще бъде построен по съветски проект от Чехословакия, Полша, ГДР, Унгария и България, а Румъния ще участва в изграждането на третия етап от Оренбургския комплекс за добив и преработка на природен газ.

СРЕЩИ И РАЗГОВОРИ НА ЯСЕР АРАФАТ

КАЙРО, 6 август (Кор. на БТА) — Председателят на изпълнителния комитет на Организацията за освобождение на Палестина Ясер Арафат, който е от два дни на посещение в Египет, има вчера в Александрия срещи и разговори с президента на Египет Ануар Садат, със заместник-министър-председателя и министър на външните работи Исмаил Фахми. Той под черта отново египетската позиция, че Израел трябва да се изтегли от всички окупиранни арабски територии и да гарантира законните национални права на палестинския народ, че единственият начин да се постигне справедлив мир в Близкия Изток е да се задоволят исканията на палестинците, представявани от ООП, и да се създаде палестинска държава на Западния бряг на река Йордан и ивицата Газа. Той изтъкна също, че в сегашния етап на близкочинската криза, когато Израел продължава да води обструкционистична политика, арабските страни и по-специално Египет, Сирия и ООП, трябва да укрепват своята солидарност и да координират действията си.

за техните национални права.

След разговорите си с палестинския лидер, по време на които са били разглеждани близкочинният проблем и съгласуването на действията на Египет и на палестинската съпротива, извъншния министър Исмаил Фахми. Той подчерта отново египетската позиция, че Израел трябва да се изтегли от всички окупиранни арабски територии и да гарантира законните национални права на палестинския народ, че единственият начин да се постигне справедлив мир в Близкия Изток е да се задоволят исканията на палестинците, представявани от ООП, и да се създаде палестинска държава на Западния бряг на река Йордан и ивицата Газа. Той изтъкна също, че в сегашния етап на близкочинската криза, когато Израел продължава да води обструкционистична политика, арабските страни и по-специално Египет, Сирия и ООП, трябва да укрепват своята солидарност и да координират действията си.

Множат се успехите

Още в началото на годината колективът на Опитната станция по сортоподдържане и се мепроизводство изпълни по всички показатели петилетния си план. След голямия успех усиленият са насочени към преизпълнение на плана за 1975 г. Досегашните резултати показват, че и тази задача ще бъде осъществена. Планът за заготовка на семената от граха, спанака, баклажа, лука, пшеницата и ечемика е изпълнен над 150 на сто. Състоянието на хибридна царевича, слъчогледа, пипера и дините показва, че такива резултати ще бъдат получени и при тези култури.

Йордан КИРИЛОВ

Примерна постъпка

Апаратчиците от Шапелния завод при химическия комбинат „Свилоза“ в Свищов, които до края на годината трябва да достигнат проектните мощности на завода, по някога изживяват сериозни изпитания. Наскоро при спирването на четвърта линия, поради нарушаване циркулацията на разсола, се получи бързо коагулиране на вискозата във вторите смесители на пета и шеста технологична линия. Спешно трябваше да се почистят линиите, за да се възстанови технологичният процес.

Пред трудната и отговорна операция много от апаратчиците се стъписаха. Тога

ва инж. Богомил Петков, тогнолог в отдел „Производство на технически“, и Димитър Ангелов, майстор по производството в цех „Химически“, дадоха хубав пример. При изключително тежки условия — работа с противогаз при температура 35—40 градуса, те за кратко време отстраниха повредата.

За проявеното себеприщание и трудов героизъм инж. Богомил Петков и Димитър Ангелов бяха наградени от ръководството на Химкомбината, а за постъпката им научаха всички от предаването по заводската радиорубрика.

Ангел СТОЯНОВ

Днес
ни
гостува

ГОДИНИ НА ВДЪХНОВЕН ТРУД

Преди пет години за постигнатото високо ниво на социалистическото съревнование в чест на 100-годишнината от рождението на В. И. Ленин Централният комитет на КПСС, Президиумът на Върховния съвет на СССР, Съветът на министрите на СССР и Всесоюзният централен съвет на профсъюзите награди редица предприятия, кооперативи и кооперативни организации. Как живеят и работят тези колективи сега, след пет години, с какви достижения посрещат предстоящата XXV конгрес на Партията? — с тези въпроси се обърна към ръководителите на някои от тях редакцията на вестник „Зоря Полтавщини“. Ето какво разказаха те:

Секретарят на партийния комитет на завода за пътни машини в Кременчук, А. К. Литвиненко:

През четирите години на текущата петилетка е произведена и реализирана продукция за 5 340 000 рубли над плана. Производителността на труда през този период нарасна с 38,2 на сто. Производствената програма през първото четиримесечие на тази година заводът също изпълни успешно по всички технико-икономически показатели. А задачите за петилетката като цяло ние обещахме да изпълним към 15.XI.1975 г. и да произведем допълнителна продукция за 300 хил. рубли.

Сегашната петилетка е за нашия завод петилетка на техническото превъзвисяване, на внедряването на нови прогресивни форми на производство, на по-нататъшното повишаване на материалното равнище на живот и на културно-битовите условия на работниците. Реконструирани са един цех, осем участъка, пет поточни линии.

В единен строй

В съревнованието за достойно посрещане на XXV конгрес на КПСС партийният комитет в Кременчук постига висока производителност през последната година на петилетката. Платът за първото четиримесечие предизвика излизане по всички показатели, реализирайки допълнителна продукция за 228 хил. рубли.

Работниците от птицевъдната оне в Кременчук на Десетилетката — Ден на Победата, изпълниха петилетния си план. Сред най-добрите са ветераните от Великата отечествена война: работничката от козбасарския цех М. Корускиня, машинистът на хидрантите инсталации П. Романко, ветераните на труда М. Кривоненко, О. Шурко, Р. Хавренко. През последните години всички цехове в птицевъдната са реконструирани, модернизирани и оборудвани. Много е направено и за повишаване на икономическото образование на работниците, за овладяването на сходни професии.

О. ГОРОДЕЦКАЯ
майстор в Птицевъдната

РАСТЕ И ХУБАВЕЕ КРЕМЕНЧУГ

Днешният Кременчук — това е един от крупните промишлени центрове на Украйна. Неизменно стана той през последните години. Само за две години, в периода след последните избори на местните Съвети на депутатите на територията се, 5223 семейства получиха нови благоустроени квартири. Гостоприемно приеха своите млади питомци новите училища с 4240 ученически места, трите детски комбината, станцията на младите техници.

Значително се разшири мрежата на предприятията за търговско, битово и комунално обслужване. Въведена е в експлоатация жилищната част на туристическия хотел с 411 места, построен е ресторант с 300 места, два кафе — и коктейл бара, три аптеки, две пощенски отделения, бърз нарочно-фризърски салони, цял ред продоволствени магазини и магазини за промишлени стоки и други социално-битови обекти.

Голяма грижа проявяват местните партийни органи и градският Съвет на депутатите на територията за подобряване на медицинското обслужване и организацията на културния отдих на жителите на Кременчук. Открита е нова физиотерапевтична болница с водни и кални лечебни процеси.

Преди няколко години бригадата на стругаря С. Демегиев по инициативата да работи по непрекъснатия метод, същността на който се състои в това, че струговите се предават на следващите сменни без спиране. Сега по този метод работят вече 1200 производственици, които повишиха производителността на труда си средно с 10 на сто. Повече от 300 работници вече изпълняват производствените си програми за 1976 и следващите години. За високопроизводителен, самостоятелен труд, 103 работници от завода са наградени с правителствени отличия.

Началникът на локомотивното депо „Гребенка“ Б. М. Пеонич:

Благоустройство на внедряния крупноагрегатен метод за ремонт на локомотивите, на широкото приложение на посъвършени механизми и устرويства, на подобренията организация на труда, механизацията на ремонтните работи достигна 80 на сто — с 48 процента повече, отколкото в началото на петилетката, а производителността на труда се увеличи с 57,5 на сто. Това означава, че ние ремонтираме сега локомотивите 1,5 пъти по-бързо. Средният денен пробег на локомотива сега е с 474,2 км повече, отколкото се предвижда в плана. Локомотивните бригади превозиха през първото четиримесечие около 3 млн. тона народостопански стоки над нормата. 526 работници от депо то вече изпълниха своите лични петилетни задачи. Най-добри показатели достигнаха героите на социалистическия труд, майсторът С. Примак, машинист-инструкторът В. Каминский, носителят на ордена „Ленин“, машинистът В. Рибчук, шлосерите В. Швец, Б. Цимбал, М. Писаренко, А. Лисенко, и много други.

Опитът по научната организация на труда в нашето депо изучиха повече от две ста делегации от железопътните предприятия на Съветския съюз и социалистическите страни — България, Чехословакия, Полша, Румъния, а също така и в Англия, САЩ, експертите от комисията по транспортно-икономическите въпроси към Организацията на обединените нации.

Директорът на совхоза „Орджикий“ В. В. Таран:

Награждането с ленинска юбилейна почетна грамота вдъхнови труженниците от нашия совхоз за още по-удърна работа, за повишаване на ефективността от селскостопанско производство. Пролетната сеитба и грижите за всички селскостопански култури се водят на високо агротехническо равнище, в опрелените срокове. Членовете на полевите бригади са изпълнили с решимост да надминат достигнатите добиви.

дури. Близо до тази болница на геолозите намериха извори на лечебни минерални води. В града-спътник Комсомолск е построена нова поликлиника, в която се извършват 600 прегледа дневно.

С голяма любов се отнасят и жителите на града към неговото благоустройство и озеленяване. Със свои сили те създадоха забележителен парк за отдих край брега на Днепр, а тази пролет, в чест на 30-годишнината от Победата, започна изграждането на Комсомолски парк на площ от 60 хектара. В озеленяването и благоустройването на улиците, площадите, градинките, парковете и извънградските местности за отдих вземат участие работниците, служещите, учениците, обединени в градската организация за защита на природата.

Градът продължава да расте и хубавее. Тази година строителите ще предадат още 2616 квартири, едно училище, няколко десетки предучилищни заведения. Дворец на културата на нефтобояниците. Ще бъде реконструиран и централният площад на Победата.

В. ДОДОНОВ
главен архитект на града

от основните култури. А те и по-рано бяха високи. През 1974 година в совхоза е получено средно от всеки хектар по 38,5 центнера зърна пшеница, твърде висок добив от захарно цвекло. Особено високопроизводително се трудят по полята механизаторите И. Самойленко, О. Никитченко, В. Норка.

Предсрочно изпълниха плана си за първото четиримесечие нашите животновъди. Годинния план за производство на мляко, месо и яйца те обещаха да изпълнят в навечерието на 58-годишнината на Великата октомврийска социалистическа революция.

Лидия Ивановна Стукало завърши преди три години фабрично-заводското училище при фабриката. За този сравнително кратък период от своята трудова биография тя стана квалифицирана предачка, усвои две допълнителни професии.

Снимка П. НОСЕНКО

ГВАРДЕЙСКА ЗАКАЛКА

Можете често да ги видите заедно — в животновъдната ферма и в тракторната бригада, на сесията на селсъвета и на заседания на управлението на колхоза, на партийно събрание или в селския дом на културата. Тук в село Устивица — Велика кобачанска район, те се родиха, израснаха. От тук заминаха на фронта. Тук се върнаха след Великата отечествена война. Тук те живеят и работят рамо до рамо и днес — председателят на Устивицкия селсъвет Василий Иванович Кропивиц и председателят на местния колхоз „Калиния“, Иван Евстафиевич Табур.

Големи изпитания преживяха тези двама ветерани. Техните съдби са близки до съдбите на хиляди и хиляди техни връстници. Войната завариха Иван Табур в Харковското аэроучилище. След това обучението премина по ускорена програма и през май 1943 година лейтенант Табур бил зачислен в Рославльския гвардейски аэрополк, влизал в състава на първия корпус на авиацията за далечно действие. Бомбардирал военните обекти на фашистите във Варшава, Кьонигсберг, Хелзинки, Талин, Берлин. Десетки бойни излитания! Не могат да се преброят случаите, когато на екипажа на самолета, на който И. Табур беше штурман, се налагаше да гледа в очите смъртта. За успешна операция за унищожаване на военна техника и жива сила на врага на станция Идрица той бе награден с орден „Червено знаме“.

Последният боен полет на лейтенант Табур бил през май 1944 година. Техният самолет се връщал след изпълнение на заданието на своя аэродрум, когато го атакували и подпалили фашистките изстребители. Нашите бойци намериха шурмана със счупени крила.

Партийните организации и трудовите колективи

Първичните партийни организации са ръководното ядро в производствените колективи. Те са нашият авангард, който направлява усилията на трудещите се в тяхната голяма работа за осъществяване на задачите на комунистическото строителство.

В центъра на вниманието на партийните организации стои възпитанието на хората според изискванията на моралния кодекс на строителите на комунизма, преди всичко развитието на колективизма и другарската взаимопомощ.

Особено силно се проявяват тези качества в механизаторните отряди, които при нас работят в колхозите с акордно-премиално заплащане на труда. Имаше 10 такива отряда, на които е поверена около 30 процента от обработваемата земя на района. В центъра на вниманието на тези колективи стои разпространението на чедния опит, творческото съревнование, движението на наставниците.

Дълги години най-добър комбайнер в колхоз „Болшевик“ беше Иван Петрович За

ещ. Когато дойде време да се пенсионира и да напусне любимата работа, той беше сподобен. Беше подготвил своята достойна смяна — комбайнера Григорий Иванович Лазурович, когото беше приучил на любов към машините, беше му предал своя опит и знания. Сега Лазурович е най-доорният комбайнер в района. През миналата година овърша повече от 2000 центнера зърно и стана победител в социалистическото съревнование.

В социалистическия колектив наставничеството се предава от поколение на поколение. Сега Григорий Лазурович стана наставник на младия механизатор Иван Деревяноко. Няма да мине много време и Деревяноко ще продължи делото на своите по-възрастни другари.

На сегашния етап на комунистическото строителство огромно значение има икономическата пропаганда. Партийните организации разглеждат икономическата подготовка като основа за повишаване на трудовата активност, като един от най-важните елементи за приобщаване на трудещите се към управлението и контрола на производството. Повече от 4000 души или 80 процента от всички работници в колхозите и совхозите от района изучават икономиката по линията на партийната и комсомолската просвета, в масовите пропагандистки форми.

Ефективна форма за повишаване социалната активност на трудещите се са школите за комунистически труд. Те използват опита на чедните колективи и помагат за разгръщане движението за комунистически труд.

Много важно условие за производителна и творческа работа на колективите е постоянното подобряване на културата и бита на хората. Това стои в центъра на вниманието на партийните организации. Под тяхно ръководство навсякъде са разработени програми за социалното развитие на колективите.

Партийната организация в колхоз „Болшевишки труд“, посветен на ордена „Ленин“, постави под строг контрол изпълнението на социалните мероприятия, за да се превърнат те от план в действителност. През тази година в колхоза се изгради домовете за механизаторите и животновъдите, прекрасен стол с естествена хрина, много млад хора бяха изпратени да се учат във висши и средни училища за сметка на колхоза. Механизаторите са трудолюбиви работници, особено в животновъдството. Създаването на добри условия не само помагат за задържането на наличните кадри, но и способствуват за притока на нова работна сила. В стопанството не се чувствава недостиг на работна ръка. Това позволява всички работи да се извършват в оптимални срокове, което води до укрепване на икономиката. Достатъчно е да се каже, че рентабилността на производството в този колхоз е 70 процента. Ето защо ръководството на колхоза има възможност да отдели много средства за изпълнение на социалната програма.

За повишаване ролята на трудовите колективи огромно значение има авторитетът на ръководителя. Влиянието между ръководител и колектив е взаимно. Колективът формира човека като личност, а след това, станал вече ръководител, този човек с умела организаторска работа осъществява по-нататъшното му развитие.

Особено ярък е примерът на нашия чеден колхоз „Брогрес“ и неговия председател А. Л. Фисун. В този колхоз той започна работа като тракторист, а след това стана тракторна бригада. Така той получи необходимата закалка, постепенно израсна като боспособен и чеден ръководител. Хората забелязваха големите му организаторски способности и го избираха за председател. Под негово ръководство стопанството излезе на чедно място.

Голямо значение при нас се отделя на развитието на съветско-българската дружба. Нашият район поддържа тесни връзки с град Павликени. Добри делови отношения съществуват между нашите машиностроителни обединения и павликениския машиностроителен завод, между колхозите и кооперативните стопанства, между учебните заведения. Достиженията на братската страна влияят благотворно за повишаване производителността на труда на всички труженници. Хората работят, съзнавайки, че със своя труд помагат за укрепване на икономическата и оторганителната мощ на Съветския съюз, на социалистическия лагер.

И. ПРИШЧЕБА

втори секретар на Караваевския районен комитет на Украинската комунистическа партия, Полтавска област

В бригадата за комунистически труд

Завършвайки работата през първата смяна Люба Шарая побърза към болницата където се лекуваше работничката от бригадата Нина Склиар. Вечера при нея беше Галия Марченко, а днес сама бригадирката носи на Нина ябълки и топли дружески поздравления и пожелания за по-скоорошно оздравяване.

— Ние имаме такъв закон — казва Люба Шарая. — Стремим се да живеем и да работим по моралния кодекс на строителите на комунизма — заедно, помагаме си в труда и учението.

Почти всички 29 работнички от бригадата се учат. На пример, Наташа Сало завършила XI клас, Наташа Семенова — X. Комсомолският секретар на групата Светлана Митрофанова постоянно се интересува как им върви ученето. По едно време някак си небрежно започна да се отнася към занятията Семенова и това не се изпълнява от вниманието на комсомолския секретар. Състоя се не много приятен разговор, после втори. Накрая Наташа се стресна и отново започна да се занимава прилежно и старателно.

Повечето от момичетата в комсомолско-младечката бригада за комунистически труд дойдоха в Полтавската трикотажна фабрика след завършване на средното общообразователно училище. Днес в дружен, добродетелен колектив, по-голяма част от които са жени, възрастните ученици бързо усвояват специалностите, придобиват необходимите навики и опит, стават квалифицирани работнички.

Точно така дойде тук и Лидия Манойленко. От първия ден

Нерушим съюз

На Третия всесоюзен конгрес на колхозниците делегат на който бях и аз, се обърна внимание на необходимостта от развиване и укрепване на материално-техническата база на колхозите отчасти и по пътя на по-нататъшното засилване на помощта чрез предоставяне на промишлените предприятия. Тази линия получи одобрението на XXIV конгрес на КПСС и успешно се претворява в живота.

Благотворните плодове на съюза на работническата класа и колхозното селскостопанство се виждат вече и в нашия колхоз. Нашите шефове — строителните колективи от Яресковската механизирана колона на тръста „Полтавнефтегазразведка“, построиха през 1974 г. покрити асфалтирани зърнопоклади в две колхозни бригади. Като комбайнер това особено ме радва. През миналата година заедно с моя мъж, който работи като помощник-комбайнер, прибрах със своя СК—4 реколтата на площ от 282 хектара. Времето по жътва беше много дъждовно. Но овършаното зърно се съхраняваше на зърнопокладите, съоръжени от нашите шефове.

Голяма помощ оказват на колхоза също така и работниците от Пътно-строително управление №2. Те отделиха материали за тротоари и главни пътища и помогнаха при прокарването им, взеха участие в изграждането и оборудването на пунктовете за техническо обслужване на тракторите и на агрегатите, приготвяха сено брашно за животните.

Колективът на Ремонтно-строително управление №2 в Полтава построи сенохранилище за 2000 тона зърно.

Така и конкретни дела се проявява нерушимият съюз на Сърпа и Чука, донасяйки все по-богати плодове.

Н. ЧЕРВОНКОВА

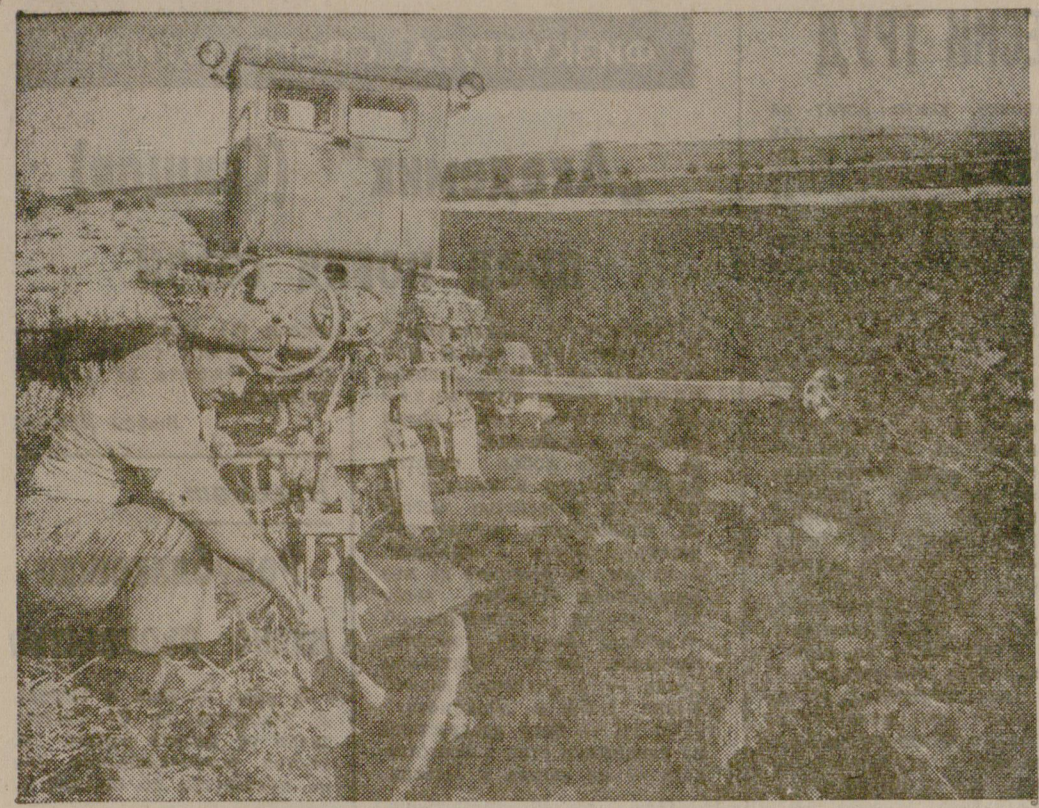
комбайнер от колхоза „Оражкопиклде“ — Шинякски район

Люба Чикова и Мария Петренко са две от най-добрите работнички в Кременчукския нефтопреработвателен завод, един от най-големите в Украйна.

С. ПИСАРЕНКО

Г. БЕЗМАН

С ускорени темпове продължава дълбоката есенна оран в блоковете на АПК „Росица“ — Павликиени
Снимка: Иван РУСКОВ

РЕШАВАЩИ МЕСЕЦИ ЗА ТРАНСПОРТНИТЕ КОЛЕКТИВИ

Преди края на петилетката • Преизпълняват се икономическите показатели • Борба за преодоляване на трудностите

Напрегнати са последните месеци на годината и петилетката за колективите от транспорта. Успешните превози и износът на плодове и зеленчуци сега са във върховите си моменти, води се борба за пълноценно използване на превозните и механичните средства, за да се компенсират трудностите от неутралното подаване на товари в отделни райони. Всичко това подлага на изпитание силите на Националния транспортен комплекс и по-специално дейността на ДП „Трансспед“. Изминал период по казва, че е издигната на по-високо равнище плано-договорната дисциплина, осъществена е по-добра координация между товародателите, превозните организации и товарополучателите. Въпреки неизожните трудности извършената в някои райони на окръга концентрация на ведомствения автомобилен транспорт дава добри резултати. Укрепването на трудовата и технологичната дисциплина, издигането на по-високо равнище на социалистическото съревнование дава добри плодове. За четирите години на шестата петилетка и за първото полугодие на тази година транспортните колективи преизпълняха производствените си програми, а като приеха и превоза на палмови товари съдействаха на другите отрасли да изпълняват и преизпълняват насрещните си планове.

Син на Балкана

Ако искате да се запознаете с Марин Стоянов, най-добре е да се отбегнете в профсъюзния дом в Елена. Още на стълбището ще откриете неговия портрет със знатните хора на Еленския край. А с него можете да се срещнете най-сигурно горе, в Балкана. Повече от 21 години той е бригадир на селска бригада. Марин Стоянов е роден в село Мийковци. В Балкана той прекарва детските си години, пасе банинците си овце, тича подир кравите, слуша песента на горските птички и пелливите по тощи.

Само веднъж той му вземе Икономикът го прогонва по далечни краища едва петнадесетгодишен, за да учи по села и градове майсторството на строителите. Но дъхът на гора и песента на потоците, запазени в сърцето му, надделят и отново го връщат в родния му край.

Започва работа в селскостопанска бригада. Гързо свиква с монотонния шум на моторните резачки, опознава и обиква другарите си. А те, виели в него скромния, обичаша работата си човек, скоро го из-

е преизпълнен с 5 пункта, за печалбата — със 7 пункта, себестойността на продукцията е снижена с 2 пункта. Колективите от транспорта откликнаха на призива на Партията за осъществяването на строг режим на икономии и най-ефективно използване на суровините и материалите. Благодарение на това са реализирани вече 779 тона гориво, с което е изпълнена годишната задача и до края на годината ще бъдат икономисани още над 1000 тона.

Независимо от постиженията, в броевите месеци до края на годината и петилетката следва да се държи сметка и на слабостите, които в отделни периоди съществуват в производствения транспортен процес. Например, поради експлоатационни затруднения и организационни слабости, железопътното управление и гарите в окръга допускаха да не се задоволяват своевременно нуждите от вагони за някои планови товари. Имаше случаи на нарушение графика на алаковите и гарови

Повече от предвиденото

През полугодия колективите от транспортните организации въпреки трудностите преизпълняха редица показатели от производствените си програми. Например плановете за превозването на товари и пътници са преизпълнени съответно с 4 и 125 на сто.

Колективът на пристанището в Свищов вместо 920 000 тона товари обработи 948 000, а плана за производителност на труда преизпълни с 1.90 на сто.

(Соб. инф.)

Марин ПАЛАЗОВ
началник отдела „Транспорт“ при Окръжния народен съвет

бират за свой бригадир.

Много са отличията, които Марин Стоянов е получил за посветения си труд. Но силата е на „Народен орден на труда“ — сребърен и златен. Годишните като не ли не го изморяват. И сега той дава твърдата си дума, че планът за дърводобива ще бъде изпълнен още през ноември.

Кирчо ВАСИЛЕВ

те маневри. Често несвоевременно извозване на готовите товари водеше до увеличаване на местния транспортен престой в железопътния район по експлоатацията. Не се предоставиха за нуждите общо в окръга над 9000 планирани вагони, в резултат на което районът по експлоатацията в Горна Оряховица по-нисък е 45 на сто обема на работата си спрямо същия период на миналата година. За бавянето или нерешаването на някои проблеми по механизацията на товаро-разтоварните процеси в редица поделени станаха причина да денубират превозни средства, да се нанасят щети на народното стопанство. В това отношение особено се открояват химкомбинатът „Свилюза“ — Свищов, фуражните заводи в Горна Оряховица и Павликени и други. Независимо че спрямо същия период на м.г. дец губите са намалели с 36 на сто, то неоправданите престой са все още значителни.

Техническата готовност на парка не винаги отговаря на обема на работата и на изискванията пред автомобилния транспорт. В някои случаи липсват резервни части и аружи, но основната причина са недостатъчните изисквания и слабата дисциплина по отношение на техническото състояние на парка.

До края на годината предстои сериозни изпитания за транспортните работници. При ети допълнителни мероприятия, направените разчети и графици, както и дадените обещания осигуряват с 15 дни предсрочно изпълнение на плана за петилетката и преизпълнение на плана за производителността на труда с 3 на сто. За осъществяването на тези задачи транспортните колективи са сключили договори за производствена дружба и за най-рационално използване на превозните и механичните средства, разработени са организационно-технически мероприятия за разширяване почива на гара Люблино и други. Осъществяването на всичко ще увеличи приноса на транспортните колективи за по-нататъщото социално-икономическо развитие на окръга и страната.

Марин ПАЛАЗОВ
началник отдела „Транспорт“ при Окръжния народен съвет

Обмяна на опит

Наскоро стопанска дирекция „Търговия“ — клон „Нармаг“ във Велико Търново организира среща-обмяна на опит между търговските работници. Споделиха се мнения за подобряване изучаването на потребителското търсене, рекламирането на нови стоки, за подобряване обслужването на многобройните купувачи в условията на петдневната работна седмица.

Колективите на девет магазина обещаха до Деня на търговския работник да изпълнят годишните си планове.

Маргарита МАРКОВА

НАКРАТКО

ЗЛАТАРИЦА. В стопанството е засята 2000 дка фуражна паревница. Въпреки засушаването тя е в отлично състояние. От няколко дни започна силнажирането. Стремежът е да се създаде такава организация, че дневно да се обработват 100—150 т зелена маса.

Мария ДИМИТРОВА

ОВЧА МОГИЛА. Кооператорите и механизаторите от стопанството положиха много труд за отглеждането на ливните и сега прибират богата реколта. Същевременно продължават и грижите за бостана, което ще позволи да се получат по-големи добиви.

Петър ПАНЧЕВ

КИЛИФАРЕВО. Един от най-трудосеките процеси в стопанството е засаждането на ливните за вкореняване. С неговото механизироване се засаждат агроном на стопанството Живко Недев, който конструира машина за оформяне, заглаждане и уплътняване на тиретата при вкореняването. Машиноизпитателната станция в Пловдив одобри машината на Живко Недев за масово приложение.

Йордан СТОЙЧЕВ

ЕЛЕНА. Благодарение на усилията на подвездите и механизаторите досега в района на аграрно-промишления комплекс са окосени над 120 000 дка планински ливади и 6000 дка люцерна. Събрани са по-вече от 3000 т сено и над 800 т слама. Най-добра организация по прибирането на фуражите е създадена в Беброво и Констанция.

Александър ЯНКОВ

По следите на нашата критика

„Печалбари в сянката на закона“

По повод публикуваната в бр. 81 от 10 юли 1975 г. статия „Печалбари в сянката на закона“ в редакцията се получи отговор от председателя на ОКС Стефан Петров, в който се казва:

61-то постановление на МС за широко и пълноценно използване възможностите на личното стопанство на кооператорите, работниците и служителите от АПК, ИКЗС и ДЗС на ЦКС за увеличаване селскостопанското производство допринесе съществено за нарасване дела на личното стопанство в окръга за производството на повече месо, мляко, яйца, плодове и зеленчуци за вътрешния пазар и за износ.

В резултат на извършената организаторска и стопанска работа през 1975 г. в личните стопанства в окръга са заложили над 33 000 свине за уговяване, 490 000 пилета-бройлери, 33 540 агнета и ярета, 1993 телета, 358 говеда, 3074 овце и шилета. Всичко това може да се посочи като безспорен и сериозен успех, който потвърждава, че е налице тенденция на оживяване и активизиране на личното стопанство и на възвръщане и разширяване на положителните градици в това отношение.

Успешно се изпълняват и плановете за изкупуване на отделните видове селскостопанска продукция. Към 1 юли т.г. от личното стопанство е изкупено 2317 т месо, 1313 т мляко, 25 244 000 яйца, 272 т птиче месо, 24,5 т зайци, 3252 т пресни плодове и зеленчуци, 68 т член мед, 114 т билки и др.

Вече е преизпълнен годишният план за люпене на малки пилета. Изпълнен е и годишният план за износ на яйца — вместо 10 млн. са експедирани над 13 млн. Сега е разгърната широка работа за изкупуването на корнизони, месо и износ на домати. Вече са изкупени над 600 т корнизони и са изнесени над 700 т домати.

Всичко това е плод на голяма организаторска и практическа работа, извършена от ОКС, РПК, народните съвети, Отечественния фронт и на голямото трудолюбие, на грижите и усилията на стопаните-производители. Повече от 15 000 договора са сключени за уговяване на животни и над 20 000 договора за разчителна продукция.

РЕКОНСТРУКЦИЯ И МОДЕРНИЗАЦИЯ НА ТЪРГОВСКАТА МРЕЖА

РПК „Наркооп“ — Елена — в крак със съвременните изисквания се пътища за решаване на проблемите със собствени сили

Съвременните изисквания на потребителското търсене в района на РПК „Наркооп“ — Елена наложиха да се вземат по-действителни мерки за преустройство и модернизация на търговската мрежа. Програмата, която ръководството на кооперацията прие по този въпрос, е вече в процес на изпълнение. Извършеното не е малко, като се имат предвид възможностите и демографските изменения в района. Наскоро беше осигурено подходящо помещение за мебелиния магазин в града. Хранителните магазини в кварталите „Ст. Петков“ и „Ст. Неовски“ преминаха на самообслужване. При по-добри условия работи сега магазинът за детско облекло. В близките дни предстои откриването на магазин „Млад техник“, където ще се продават и резервни части. В чест на Международната година на жената и за облекчаване труда на домакините в Елена беше открит кулинарен магазин.

Ръководството на кооперацията полага грижи и за преустройството на търговската мрежа в селата. Хранителният магазин в село Константин беше основно ремонтиран и снабден с модерни съоръжения. За осигуряването на населението с хляб и други продукти от първа необходимост в махалите Донковци и Лазарци бяха открити нови магазини. Старият ресторант в село Беброво беше преустроен в магазин за зеленчуци и плодове.

Няма съмнение, че предвидените в програмата други мероприятия ще бъдат предсрочно изпълнени. Например преустройството на хранителния магазин в ГУМ — Елена ще осигури преминаването му към пълно самообслужване с касов апарат и ще улесни много купувачите. В иредвидения срок ще бъде довършена и лягната градина към ресторанта в село Беброво.

Основната трудност при ремонтното и модернизацията на търговските помещения произлиза от това, че голяма част от тях са частна собственост. Немалко затруднения се срещат и при осигуряването на магазинери в селата. Липсват млади и квалифицирани търговски работници. Въпреки трудностите пла-

нът за стокооборота за полугодия беше преизпълнен с 35 хиляди лева, а този с обществено хранене — с 15 хиляди лева. Трябва обаче да отбележим, че се чувствуват остри недостиги от някои търсещи се стоки: емайлирани съдове, гвоздеи, пар, кухненски шкафове и други.

Поради неблагоприятните атмосферни условия и организационни слабости беше затруднено снабдяването с ранни зеленчуци. Сега това се преодолява постепенно.

Колективът на РПК мобилизира сили в чест на Празника на търговския работник и XI конгрес на БКП да извърши годишния си план с 10 дни предсрочно.

Йордан ПОПСИМЕОНОВ

Средно професионално-техническо училище по селско стопанство — с. Камен, Великотърновски с ъ о б щ а в а ,

че приема ученици — задочници в I курс по специалността животновъд-механизатор за учебната 1975-76 година. Кандидатите трябва да отговарят на следните условия:

- Да са завършили VIII клас
- Да не са по-възрастни от 40 години
- Да работят по специалността

Изискват се следните документи:

- 1. Моляба
- 2. Удостоверение за раждане
- 3. Свидетелство за завършен VIII клас
- 4. Удостоверение, че работят по специалността

Срок за подаване на документите — 25 август 1975 год. Справка на тел: — 639.

Учителско стопанство „Родоп“ — Г. Оряховица търси да назначи

ЕЛЕКТРОТЕХНИК IV—VI разред—2
ЕЛЕКТРОМОНТОР IV—VI разред—1
ДОЯЧИ за краверферма при филиал Г. Оряховица —10.

Справка: служба „Личен състав“. Тел. 4-14-31

2—2

Фабрика за нестандартно оборудване и резервни части — с. Приково, Великотърновски окръг търси

СЧЕТОВОДИТЕЛ VI—I степен с висше образование по ш. т. 3 пор. № 2 — мъж или жена
ПРЕСЪОРНИ III разред —15 жени-цех „Кроненкорн“
СТРУГАР II—VI разред —мъж-цех „НОРЧ“
МОТОКАРИСТ — мъж-цех „Кроненкорн“
Към фабриката има осигурен транспорт. Постъпване веднага. Справки на тел: 2-31-73.

3—2

ПРОДАВАМЕ „Москвич—407“ — спешно.

гр. Павликени ул. „Ивайло“ № 17, сем. Чомакови

ПРОДАВАМ спешно „Опел рекорд“ лимузина

Справка: гр. Стражица ул. „Рипа“ 19 Любен Стоянов

СП „Студентски столове“ — филиал В. Търново има вакантни места за:

ПРОДАВАЧИ на бюфет
РАБОТНИЦИ в кухнята
МАЙСТОР—ГОТВАЧИ

За работещите в кухнята заплатите по щатна таблица 36 плюс безплатна храна. Приемат се пенсионери и желаещи да работят на четиричасов работен ден.

Справка: тел. 2-16-18

3—3

Фабрика „В. Левски“ — Велико Търново търси

РАБОТНИЦИ за баретното производство —мъже и жени.

Постъпване веднага. Справка: служба „Личен състав“.

3—2

Комбинат за комунални услуги — Велико Търново търси да назначи

веднага следните работници:
ШОФЬОРИ — 4
СМЕТОИЗВОЗВАЧИ И МЕТАЧКИ—16
СТРОИТЕЛНИ РАБОТНИЦИ — зидари и мозайкаджии —7
РАБОТНИК по озеленяване на траурния парк
ТЕЛЯЦИ за баня № 1 и № 3—3
Заплащането на труда става по нормативни документи плюс възнаграждение по Наредбата за организация на работната заплата.

На шофьорите се осигурява общежитие. Горните длъжности могат да се заемат и от пенсионери по чл. 2 от ЗП—с пълна пенсия.

3—3

22-27 септември — Международен семинар по антична балканска керамика

Семинар по антична балканска керамика ще бъде проф. Теофил Иванов, кандидат на историческите науки и ръководител на секцията по антична археология при Археологическия институт и муз.

зей на БАН. Проф. Иванов е един от най-видните български археолози. В продължение на 30 години той проучва античните градове — Сеплика (дн. София), Германия (в околностите на Сапарева баня), Ескус (край с. Гиген на р. Дунав), Никополис ад Иструм (край Никопо), Аполония (дн. Созопол) и др. През 1953 година проф. Иванов откри античния град Абритус край Разград (развалините на този град преди това се търсеха край с. Абрит, Тобушкински окръг).

За своята значителна научна следователска дейност проф. Иванов е удостоен с орден „Кирил и Методий“ и с други правителствени отличия. Той е почетен член на Кралското археологическо дружество в Лондон, действителен член на Австрийския археологически институт във Виена и член-кореспондент на Археологическия институт на ГФР.

Проф. Иванов е участвал в много международни конгреси и е канен да чете лекции в Съветския съюз, Англия, ГДР, ГФР, Румъния, Югославия, Италия и др. Напоследък чете лекции и във Великобританския университет. По дотук съставяме статията на проф. Иванов за резултатите от археологическите проучвания в Никополис ад Иструм. Тук бяха гарският археолог преди 30 години започна своята научна кариера. С малки прекъсвания разкопките в античния град продължават и това днес.

ГРАДЪТ НА ПОБЕДАТА

Никополис ад Иструм — общ изглед

Величествените останки на римския и ранновизантийския град Никополис ад Иструм се намират на 3 км от с. Никюп, Великотърновски окръг, и на 20 км северно от Велико Търново. Градът бил основан от римския император Марк Улпий Траян (98—117 г.) вероятно в 102 г. на н. е. в знак на победата му над даките и затова бил наречен „Никополис“ („Град на победата“). Дълго време прибягвала „ад Иструм“ към името, което означава „към или при Дунав“ затруднявала и заблуждавала учените. Те търсели града на Дунав и го идентифицирали с град Никопоп, който, както е известно, бил основан от византийския император Ираклий в 629 г. Едва в 1775 г. френският географ Д'Анвий издал предложението, че Траян новият Никополис трябва да се локализира при с. Никюп. Това предположение беше категорично потвърдено от унгарския пътешественик, археолог, етнограф и граффик Феликс Каниц в 1871 г., когато той намери на форума една каменна подставка за бронзова статуя с посвещение на гръцки език (официалният език в града) в чест на Юлия Домна, съпругата на император Септимий Север. Статуята според надписа била издигната от градския съвет и народното събрание на град Никополис ад Иструм. В многобройни надписи и монети, сечени в града, четем Никополис ад Иструм или при Хемус (дн. Стара планина).

Писмените извори за историята на Никополис ад Иструм са твърде оскъдни и откъслечни. От тях узнаваме за нападения на готи в 250 г., за заселване на готи в неговата територия и други сведения. Градът бил епископски център. Император Юстиниан I (527—565 г.) възстановил града, но след това липсват писмени съобщения за неговата по-нататъшна съдба. Едва през XV в. през Никополис минало шестото, с мощите на свети Иван Рилски от Търново за София и Рилския манастир.

Това, което днес знаем за историята и културата на античния град, дължим преди всичко на археологическите разкопки през 1900 г. (ръководител Ж. Сьор), 1905—1909 г. (ръководител В. Добруски) и 1945, 1966—1968 и 1975 г. (ръководител авторът на настоящата статия), на случайните находки от разнообразни паметници на културата и изкуството, на многобройните официални и частни надписи и монети, сечени в Никополис ад Иструм.

Засега новите разкопки имат твърде ограничен размер и не отговарят на големите площи на града и на неговата научна и обществена значимост. Твърдо явяваме, че през следващата петилетка ще се разгърнат големи раз

копки, за да се хвърли повече светлина върху редица актуални проблеми не само на родната българска археология и история, но и на международната наука. С гордост можем да кажем, че Никополис ад Иструм е „българският Помпей“.

Сега, когато любознателният посетител се отправя към древния град, той вижда голямото плато от около 280 дка, върху което бил построен градът, естествено защитено на юг от река Росица. Изкуствен ров опасвал от останалите страни крепостта, защитена със здрава каменна стена (дебела 2,80 м), снабдена с полукултурни кули. Той вижда през северната порта, от която води една от главните улици с посока север-юг, на речена „кардо максимус“ и преминаваща през целия град. Втората главна улица с посока изток-запад, наречена „декуманос максимус“, срещва под прав ъгъл първата главна улица и прекъсва пред форума, за да продължи зад него. Останалите улици са успоредни на споменатите две и имат ориентацията на северните посоки. Те са построени с грамадни и дебели каменни плочи, върху които има издълбани колозови от колесниците и колите. Отстрани улиците са ограничени от каменни бордюри и по-рядко от тротоари с колонади. Под каменната настилка вървят зидани канали за нечистотите и водни и глинени водопроводи за питейна вода, която идва от няколко извора. Най-главният водопровод събирал водите си от каптажа при Мусинската пещера и бил зидан (акведукт).

Центърът на обществения, политическия, културния и религиозния живот в Никополис ад Иструм, както във всеки античен град, бил агората или форумът (градският площад), отчасти разкопан от Ж. Сьор и В. Добруски. Разкопките през последните години и особено през тази година, извършени със студенти по история от великотърновския университет „Кирил и Методий“, разкриха неизвестни части от двете главни улици и от двата декумануса, които ограждат от север и юг градския площад. Установи се, че площадът бил изкуствено издигнат и достъпен единствено за пешеходци, а колесниците го обикаляли. Площадният комплекс се състои от две основни части. Източната част представлява същинския площад под открито небе (така наречената „ареа“), заобиколен от величествена колонада в йонийски стил, изработена от хотинишки сивобели варовици. На източната страна на ареата били разположени магазини, а на северната част — каменни постаменти с гръцки надписи за броневи статуи на римски императори, на техните съпруги и на заслужили към града лица. Сега тези статуи липсват,

но личат много добре издълбаните стъпки върху горната повърхност на постаментите. От Никополис ад Иструм, вероятно от самия площад, про изхожда мраморното римско копие от II в. на н. е. на Ерос, бога на любовта, на оригинала на атинския скулптор Праксипел (IV в. пр. н. е.), изработен за жителите на град Парион в Мала Азия. По сведения на Ж. Сьор статуята била намерена начулена при пропелите на западната страна на форума, издигната в коринтски стил по времето на Антоний Пий, Марк Аврелий и Фаустина Млада, съпруга на Марк Аврелий между 145 и 161 г. Друго много забележително творение на римската скулптура е бронзовата глава на император Гордиан III (238—244 г.), открит в близост до Никополис ад Иструм, но несъмнено е израснала неговият форум. Сега този паметник се пази в Националния археологически музей в София.

Западно от ареата се намира западната част на форумния комплекс, сред който трябва да се споменат сградата на градския съвет (булеутерионът) и срещу него на юг малкият покрит одеон за около 300 души. В булеутериона са открити множество каменни плочи с решения на градския съвет и народното събрание на Никополис ад Иструм, които представляват извънредно ценен каменен архив за историята на града.

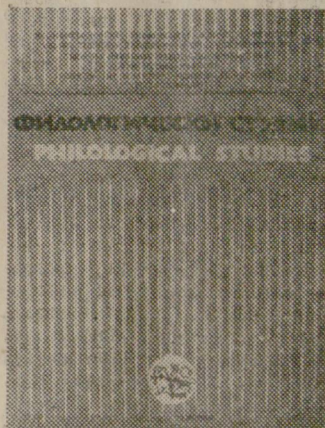
От един надпис, узнаваме, че Никополис ад Иструм е пуснал на император Септимий Север голямата за времето сума от 700 000 денари помощ по случай неговата победа над племените на Мала Азия в 197 г. От друг надпис узнаваме, че по времето на Марк Аврелий и Луций Вер (в 162 г.) градът е организирал гладиаторски игри и ловни зрелища за развлечения на робовладельската класа, безправните хора от народа и робите.

Градът съществувал до края на VI в., когато бил разрушен от аварите. Вън от крепостните стени днес се издига тракийски надгробни могили от римско време, в които били погребвани знатни тракийци.

Хиляди посетители от страната и чужбина всеки ден разглеждат монументалните рушевини и с основание се възхищават на високата култура, изкуство, строителна техника и бит на първото население през римското и византийското владичество по тракийските земи. Надяваме се, че бъдещите разкопки ще разкрият нови, любими страници от живота на нашите земи преди много векове и ще покажат какво са заварили, наследили и използвали нашите прадеди славяните и прабългарите, когато положили основите на българската държава в 681 г.

проф. Теофил ИВАНОВ

НОВ ФИЛОЛОГИЧЕСКИ ТРУД

Велико Търново все по-уверено се издига като център на научни изследвания. Предпоставка за това е съществуването на Великотърновския университет. Неговата дейност се подпомага в значителна степен от членовете и от ръководството на Съюза на научните работници в България — клон Велико Търново. Плод на тази съвместна дейност е изданието на неоглавен сборник с филологически студии („Филологически студии“). Издание на ВТУ „Кирил и Методий“ и СНРБ — клон Велико Търново.

Сборникът е съставен от два раздела: I. Езикознание и II. Литературознание. В него са включени 7 езиковедски и 15 литературоведски проучвания. Авторите на посочените студии са членове на СНРБ (с изключение на двама) и преподаватели във ВТУ „Кирил и Методий“.

Научната стойност на сборника със студии е в теоретическите постановки, в събраните и изложени материали, в неговата актуалност, в строго проведената научна апаратура, в ясно и последователно изразените научни наблюдения и изводи. Разбира се, както във всеки научен труд, в който се прониква в сложна проблематика, така и тук има

постановки, които могат да предизвикат дискусия или да порождават желание за по-детайлно утонняване. Много по-значимо достойнство на сборника е обсъждането на методологически проблеми на езикознанието и литературознанието и усъвяването на нови или малко познати области на езика и литературата.

Езиковедските изследвания са главно из областта на съвременния български език („Структурни и стилстични особености на безглаголни изречения“, „Към проблемата за семантиката на глаголите за състояние в съвременния български език“). В обсега на изследователските интереси са попаднали и географската лексика в топонимията на Средна Стара планина, както и историята на езика, разглеждана в съпоставителен план. Този непълнен преглед дава достатъчно ясна представа за широтата на научните интереси и актуалност на студията, поместени в езиковедския раздел.

Литературоведските студии са разнородни по тематика, по са единни в методологическо отношение. Разработени върху конкретен литературен материал (главно творчеството на видни автори или произведения), те в също то време са и принос към изясняване на теоретически проблеми. За актуалността на тематиката е достатъчно да се посочи, че в сборника са поместени работи, които навлизат в особеностите на поезията (една почти неизследвана област) с оглед на стилистичните и жанрови особености в творчеството на Л. Леонов, анализирани са и жанровите особености на „Слово о полку Игореве“.

Българската литература е обхваната чрез отделните й представители в две студии. В една подробно са проследени всички факти около живота и дейността на Димитър Кантакузин, а в друга та са направени паралели на творчеството на Витеслав Халек и Петко Рачев Славейков (главно по отношение на интимните настроения и общуване с природата).

Теоретическите аспекти при съставяването на повече от студията, но има и такива, които са посветени изцяло на актуалните проблеми на езиковедската проблематика. В по-специално според особеностите на реализма в лириката.

Всички поместени студии са придружени от резюмета на руски и на английски език. Несъмнено е, че във Велико Търново вече са налице и хората, и условия да се издават научни съчинения, които да участвуват в съвременния диалог на хуманитарните науки.

Посоченият сборник ще бъде полезен не само на специалисти, но и на учители, занимаващи се с български език и литература, на студенти-филолози и на всички, които в една или друга степен се интересуват от филологията и от състоянието й във Велико Търново.

доц. Никола НИКОЛОВ

ТЕЛЕВИЗИЯ

ЧЕТВЪРТЪК — 7 АВГУСТ

16.55. — Производствена гимнастика; 17.05. — За учителите — Български език в трети клас; 17.30. — Новини; 17.40. — Деца, плановете, перспективи; 17.50. — Майка и дете. Преподани в лекарски съветства; 18.00. — „Лято 75“ — програма на френски език; 18.50. — „Млади срещи стари или социален протест“ — публицистично предаване; 19.05. — Чертичница; 19.30. — Концерт народна музика; 19.50. — Лека нощ, деца; 20.00. — По света и у нас; 20.25. — На живот и смърт — български игрален филм, втора серия; 21.35. — Вчераш, днес, утре; 22.05. — Наблюдателна артистка. Ружа. Деца на 60 години; 22.30. — Новини; 22.40. — „Лято 75“ — Програма на немски език.

ПЕΤЪК — 8 АВГУСТ

17.05. — Производствена гимнастика; 17.15. — Спортна програма; В паузата — Новини; 19.15. — „Изтеглящата-поелица на времето“; 19.30. — Преподани за децата; 20.00. — „Време“ — информационна емисия на Централната съветска телевизия; 20.30. — „Доверие“ — съветски игрален филм, втора серия; 21.35. — Забавна програма; 22.35. — Новини; 22.45. — „Лято 75“ — фолклорна програма;

СЪБОТА — 9 АВГУСТ

16.00. — Клуб „Знам и мога“ — предаване за поинтерите; 16.15. — „Седмица на морето“; „Моят вътрешен дом“ (ТВС Варна); 16.35. — За народна свобода; „Пета вестническа оперативна зона“; 17.20. — Реалими; 17.30. — Новини; 17.45. — Спортна мода; 18.00. — „За и против“; „Кръстопът на птици“; 18.25. — „Свиждане“; 19.00. — Момковски срещи „Владимир Огнев“; 19.25. — Корабът ни отведе до... 19.45. — Реклами; 19.50. — Лека нощ, деца; 20.00. — Панорама; 21.00. — Между 40 и 50 — игрален филм на ГДР; 22.50. — „Море и мелодия“ — забавна програма; 23.30. — Новини.

Христо СТОЯНОВ

ФИЗКУЛТУРА, СПОРТ, ТУРИЗЪМ

„Академик“ (Свищов)

пред новия сезон

Тренировката на „академиките“ Ж. Панев събра своите момчета още на 1 юли. Започна упорита подготовка на работата за новия сезон. Стремелът е да се достигне добра спортна форма, защото в анализа за миналото първенство всички са единодушни, че заетото четвърто място в крайното класиране не отговаря на възможностите. Първите десет дни минаха в домашна обстановка, въпреки големите горещини. Двете контролни срещи — с „Червено знаме“ (Павл.) 6:0 и „Локомотив“ (ГО) 1:1 — бяха предвестник на следващия етап в подготовката — на лагера в Тетевен.

При отлични климатични и битови условия тук интензивната подготовка работата завърши отново с контролна среща — 1:2 срещу „Спартак“ в Плевен. Реваншът между същите съперници в Свищов завърши 1:1.

Програмата на състезанията тръгна срещи продължи и в Русе свишовските футболисти изненадващо, но заслужено надиграха четвъртия в елитна група — „Дунав“ с 2:0. После дойдоха нови мачове с „Колос“ (Полтава), с редица гостуващи отбори.

Проблем за „Академик“ обаче е оформилителен комплекс „чужд терен“ — една психологическа бариера, която футболите не могат да преодолеят години наред. Има неизяснени въпроси и около състава, но в общи линии сви

шовци ще стартират със същия основен състав, който изнесе тежестта на миналия шампионат.

Любен ДРУМЕВ

Шахмат

Републиканско лично първенство

В края на юли в Перник, с участието на 30 състезателки от цялата страна, се състоя републиканското лично първенство по шахмат за девойки.

Нашите представителки Ни на Николаева и Антоанета Събева стартираха добре в турнира и бяха съвсем близко до медалите, ако не бяха изпитали неуспех в последните два кръга. Те се поправиха с предположените интересни партии, в които не липсваше изобретателност и дълбочина на мисълта.

Първото място и републиканската титла с 6 точки извоюва М. Калмукова от Казанлък, а с по 4.5 точки Николаева и Събева заеха челна позиция в крайното класиране. Доброто им представяне е резултат на упорита подготовка, работата, а това ни кара да мислим, че във Велико Търново растат шахматни таланти.

Иван ИЛИКОВ

„А“ окръжна футболна група

ПРОГРАМА

Есенен сезон — 1975 г.

10. VIII. — 17.30 ч.

Джулюница — ДЗК
Първомайци — Бяла черква
Стражица — Овча могила
Михалици — Върбовка
Моравя — Бутово
Патреш — Елена
Бълг. Сливово — Дебелец
Химик — Ореш
Железничар — П. Тръмбеш

16. VIII. — 17 ч.

ДЗК — П. Тръмбеш
Ореш — Железничар
Дебелец — Химик
Елена — Б. Сливово
Бутово — Патреш
Върбовка — Моравя
Овча могила — Михалици
Бяла черква — Стражица
Джулюница — Първомайци

23. VIII. — 17 ч.

Първомайци — ДЗК
Стражица — Джулюница
Михалици — Б. черква
Моравя — Овча могила
Патреш — Върбовка
Б. Сливово — Бутово
Химик — Елена
Железничар — Дебелец
П. Тръмбеш — Ореш

30. VIII. — 16.30 ч.

ДЗК — Ореш
Дебелец — П. Тръмбеш
Елена — Железничар
Бутово — Химик
Върбовка — Б. Сливово
Овча могила — Патреш
Бяла черква — Моравя
Джулюница — Михалици
Първомайци — Стражица

6. IX. — 16.30 ч.

Стражица — ДЗК
Михалици — Първомайци
Моравя — Джулюница
Патреш — Бяла черква
Б. Сливово — Овча могила
Химик — Върбовка
Железничар — Бутово
П. Тръмбеш — Елена
Ореш — Дебелец

13. IX. — 16 ч.

ДЗК — Дебелец
Елена — Ореш
Бутово — П. Тръмбеш
Върбовка — Железничар
Овча могила — Химик
Бяла черква — Б. Сливово
Джулюница — Патреш
Първомайци — Моравя
Стражица — Михалици

20. IX. — 16 ч.

Михалици — ДЗК
Моравя — Стражица
Патреш — Първомайци
Бълг. Сливово — Джулюница
Химик — Б. черква
Железничар — Бутово
П. Тръмбеш — Върбовка
Ореш — Бутово
Дебелец — Елена

27. IX. — 16 ч.

ДЗК — Елена
Бутово — Дебелец
Върбовка — Ореш
Овча могила — П. Тръмбеш
Бяла черква — Железничар
Джулюница — Химик
Първомайци — Б. Сливово
Стражица — Патреш
Михалици — Моравя

4. X. — 16 ч.

Моравя — ДЗК
Патреш — Михалици
Б. Сливово — Стражица
Химик — Първомайци
Железничар — Джулюница
П. Тръмбеш — Бяла черква

Ореш — Овча могила

Дебелец — Върбовка

Елена — Бутово

11. X. — 15.30 ч.

ДЗК — Бутово

Върбовка — Елена

Овча могила — Дебелец

Бяла черква — Ореш

Джулюница — П. Тръмбеш

Първомайци — Железничар

Стражица — Химик

Михалици — Б. Сливово

Моравя — Патреш

18. X. — 15.30 ч.

Патреш — ДЗК

Б. Сливово — Моравя

Химик — Михалици

Железничар — Стражица

П. Тръмбеш — Първомайци

Ореш — Джулюница

Дебелец — Бяла черква

Елена — Овча могила

Бутово — Върбовка

25. X. — 15 ч.

ДЗК — Върбовка

Овча могила — Бутово

Бяла черква — Елена

Джулюница — Дебелец

Първомайци — Ореш

Стражица — П. Тръмбеш

Михалици — Железничар

Моравя — Химик

Патреш — Б. Сливово

1. XI. — 15 ч.

Б. Сливово — ДЗК

Химик — Патреш — 2 XI.

Железничар — Моравя

П. Тръмбеш — Михалици

Ореш — Стражица

Дебелец — Първомайци

Елена — Джулюница

Бяла черква — Бяла черква

8. XI. — 15 ч.

ДЗК — Овча могила

Бяла черква — Върбовка

Джулюница — Бутово

Първомайци — Елена

Стражица — Дебелец

Михалици — Ореш

Моравя — П. Тръмбеш

Патреш — Железничар

Б. Сливово — Химик

13. XI. — 15 ч.

Химик — ДЗК — 16 XI.

Железничар — Б. Сливово

П. Тръмбеш — Патреш

Ореш — Моравя

Дебелец — Михалици

Елена — Стражица

Моравя — Дебелец

Патреш — Ореш

Б. Сливово — П. Тръмбеш

Химик — Железничар

ИНДЕКС 21 301